

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရ

စီမံကိန်းနှင့်ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာန

ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးရုံး

အမိန့်ကြော်ငြာစာ

အမှတ်၊ ၁၀ / ၂၀၁၇
၁၃၇စနုနှစ်၊ ပြာသိုလပြည့်ကျော် ၅ ရက်
(၂၀၁၇ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၁၇ ရက်)

စီမံကိန်းနှင့်ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာနသည် ပင်လယ်ကြောင်းအကောက်ခွန်အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၂၀၄(ခ)အရ အပ်နှင်းထားသော လုပ်ပိုင်ခွင့်ကိုကျင့်သုံး၍ အောက်ပါလုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကို ထုတ်ပြန်လိုက်သည်။

အခန်း(၁)

အမည် နှင့် အဓိပ္ပာယ်ဖော်ပြချက်

၁။ ဤလုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကို အကောက်ခွန်ဆိုင်ရာ နှောင်းစာရင်းစစ်ဆေးခြင်း (Post Clearance Audit) လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများဟု ခေါ်တွင်စေရမည်။

၂။ ဤလုပ်ထုံးလုပ်နည်းတွင်ပါရှိသော စကားရပ်များသည် ပင်လယ်ကြောင်းအကောက်ခွန် အက်ဥပဒေတွင် ပါရှိသည့်အတိုင်း အဓိပ္ပာယ်သက်ရောက်စေရမည်။ ထို့ပြင် အောက်ပါစကားရပ် များသည် ဖော်ပြပါအတိုင်း အဓိပ္ပာယ်သက်ရောက်စေရမည်-

- (က) ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်ဆိုသည်မှာ အကောက်ခွန်ဦးစီးဌာန ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်ကို ဆိုသည်။
- (ခ) အကောက်ခွန်ဆိုင်ရာ နှောင်းစာရင်းစစ်ဆေးခြင်းဆိုသည်မှာ စနစ်ကျသည့် အကောက်ခွန်ထိန်းချုပ်မှု လုပ်ငန်းစဉ်တစ်ရပ်ဖြစ်ပြီး အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ကုန်သွယ်မှုတွင် တိုက်ရိုက် သို့မဟုတ် သွယ်ဝိုက်၍ ပါဝင်သည့် စာရင်းစစ်ဆေးခံသူ (Auditees) ၏ မည်သည့် စနစ်ဖြင့်မဆို ထိန်းသိမ်းထားရှိသော မှတ်တမ်းမှတ်ရာ များ၊ ကုန်သွယ်မှုလုပ်ငန်းစဉ်များကို စစ်ဆေးခြင်းဖြင့် ကုန်ပစ္စည်းကြေညာလွှာများ အပေါ် မှန်ကန်တိကျမှု ရှိ၊ မရှိ ကျေနပ်လက်ခံနိုင်သည်အထိ စစ်ဆေးသည့် လုပ်ငန်းစဉ် တစ်ရပ်ကိုဆိုသည်။
- (ဂ) ကုန်သွယ်မှုလုပ်ငန်းစဉ်ဆိုသည်မှာ ကုန်သွယ်မှုဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များ၊ ဝန်ဆောင်မှုများ၊ ကုန်စည်များကို ရောင်းခြင်း၊ ဝယ်ခြင်း၊ ဖလှယ်ခြင်း၊ ငွေပေးချေခြင်း၊ လက်ခံခြင်းများ ပြုလုပ်ရာတွင် ပါဝင်ပတ်သက်သည့် လုပ်ငန်းစဉ်ကိုဆိုသည်။
- (ဃ) စစ်ဆေးရေးအဖွဲ့ဆိုသည်မှာ အကောက်ခွန်ဆိုင်ရာ နှောင်းစာရင်းစစ်ဆေးရန် ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်က တာဝန်ပေးအပ်သည့် ဦးစီးအရာရှိအဆင့်ထက် မနိမ့်သူက ခေါင်းဆောင်သည့်အဖွဲ့ကိုဆိုသည်။
- (င) စာရင်းစစ်ဆေးခံသူဆိုသည်မှာ ကုန်ပစ္စည်းများကို မည်သည့်နည်းလမ်းဖြင့် မဆို တင်သွင်းသူ၊ တင်ပို့သူ၊ တစ်ဆင့်ဖြတ်သန်းကုန်သွယ်သူ၊ ကုန်ပစ္စည်းများကို လက်ခံသူ

သို့မဟုတ် တင်ပို့သူ၊ ကုန်ပစ္စည်းပိုင်ရှင်၊ ကုန်ပစ္စည်းများကို တစ်ဆင့်လက်ခံရယူသူ၊ အကောက်ခွန်ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်သည့် ကိုယ်စားလှယ်၊ ကုန်ပစ္စည်းများကိုသိုလှောင်သည့် ကိုယ်စားလှယ်၊ ကုန်ပစ္စည်းများကို သယ်ယူပို့ဆောင်သူနှင့် ကုန်ပစ္စည်းများ ရောင်းဝယ်မှုတွင် တိုက်ရိုက် သို့မဟုတ် သွယ်ဝိုက်၍ ပါဝင်သည့် ပုဂ္ဂိုလ် သို့မဟုတ် ကုမ္ပဏီကိုဆိုသည်။

- (စ) နယ်မြေအကောက်ခွန်ရုံးဆိုသည်မှာ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်က ကုန်းလမ်းအကောက်ခွန်အက်ဥပဒေပုဒ်မ၄(က)အရ အမိန့်ကြော်ငြာစာဖြင့် သတ်မှတ်ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် အကောက်ခွန်ရုံးကိုဆိုသည်။
- (ဆ) တတိယအဖွဲ့အစည်းဆိုသည်မှာ ပင်လယ်ရပ်ခြားမှ ပုဂ္ဂိုလ်၊ ကုမ္ပဏီများနှင့် ကုန်ပစ္စည်းတင်သွင်း တင်ပို့သူများမပါဝင်ဘဲ အကောက်ခွန်ဆိုင်ရာလုပ်ငန်းများ ဝန်ဆောင်မှုကိုယ်စားလှယ်၊ ကုန်စည်တင်ပို့သော ပုဂ္ဂိုလ်၊ ကုမ္ပဏီတို့၏ဌာနေကိုယ်စားလှယ်၊ ကုန်ပစ္စည်းတင်သွင်း တင်ပို့သော လုပ်ငန်းတွင် ပါဝင်ပတ်သက်သည့် ကြားခံဆောင်ရွက်ပေးသူနှင့် အခြားကိုယ်စားလှယ်များကိုဆိုသည်။

အခန်း(၂)

စစ်ဆေးရေးအဖွဲ့၏တာဝန်နှင့် လုပ်ပိုင်ခွင့်များ

၃။ စစ်ဆေးရေးအဖွဲ့၏ တာဝန်များမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်သည်-

- (က) အကောက်ခွန်ဆိုင်ရာ နှောင်းစာရင်းစစ်ဆေးခြင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်ကို စာရင်းစစ်ဆေးခံသူအား ရှင်းပြရမည်။
- (ခ) စာရင်းစစ်အစီရင်ခံစာကို စာရင်းစစ်အဖွဲ့တွင်ပါဝင်သော အရာရှိများကိုယ်တိုင် ပြုစုပေးရမည်။
- (ဂ) အပြီးသတ်အစီရင်ခံစာတွင် ထိန်းသိမ်းထားသည့် စာရင်းတွေ့ရှိချက်များ၊ ပယ်ဖျက်ထားသည့် စာရင်းတွေ့ရှိချက်များ၊ သဘောတူညီသည့်စာရင်း တွေ့ရှိချက်များကို ပူးတွဲတင်ပြရမည်။
- (ဃ) စာရင်းစစ်ဆေးခံသူက နှောင်းစာရင်းစစ်ဆေးမှုကို ခံယူရန် ငြင်းပယ်လျှင်ဖြစ်စေ၊ မကူညီလျှင်ဖြစ်စေအဆိုပါအခြေအနေကို အစီရင်ခံစာရေးသား၍ အဆင့်ဆင့်တင်ပြရမည်။
- (င) လိုအပ်၍ စာရင်းစစ်ဆေးခံသူထံမှ စာရင်းစာအုပ်များ၊ အထောက်အထား စာရွက်စာတမ်းများ၊ အလက်ထရောနစ် မှတ်တမ်းမှတ်ရာ အချက်အလက်များကို တောင်းခံကြည့်ရှုပြီးပါက စနစ်တကျမှတ်တမ်းမှတ်ရာဖြင့် ပြန်လည်ပေးအပ်ရမည်။
- (စ) စစ်ဆေးရေးအရာရှိများသည် စာရင်းစစ်ဆေးခံသူထံမှ ရရှိသောအချက်အလက်အားလုံးကို လျှို့ဝှက်ထိန်းသိမ်းထားရှိရမည်။
- (ဆ) စစ်ဆေးတွေ့ရှိချက်ကို တာဝန်ခံညွှန်ကြားရေးမှူးထံ တင်ပြရမည်။
- (ဇ) စစ်ဆေးတွေ့ရှိချက်ကို သက်ဆိုင်ရာစာရင်းစစ်ဆေးခံသူထံ ပေးပို့ရမည်ဖြစ်ပြီး ယင်းစစ်ဆေးတွေ့ရှိချက်အပေါ် သက်ဆိုင်ရာ စာရင်းစစ်ဆေးခံသူက သဘောတူလက်ခံလျှင်

သို့မဟုတ် ငြင်းဆိုရန် အကြောင်းရှိလျှင် ကျိုးကြောင်းခိုင်လုံစွာ ဖော်ပြ၍ (၇)ရက်အတွင်း ဖြေရှင်းတင်ပြရမည်။

- (ဈ) စာရင်းစစ်အစီရင်ခံစာကို သတ်မှတ်အချိန်ကာလအတွင်း ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်ထံ တင်ပြရန်နှင့် တင်ပြနိုင်ခြင်းမရှိပါက အချိန်ကာလတစ်ရပ် သတ်မှတ်ပေးပါရန် ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်ထံ တောင်းခံရမည်။
- (ည) စစ်ဆေးရေးအဖွဲ့သည် စာရင်းစစ်အစီရင်ခံစာတင်ပြရာတွင် သက်ဆိုင်ရာစာရင်း စစ်ဆေးခံသူ၏ သဘောတူလက်ခံသည့်စာ သို့မဟုတ် ပြန်လည်ဖြေရှင်းသည့်စာကို ပူးတွဲတင်ပြရမည်။
- (ဋ) စာရင်းစစ်ဆေးရန် ပြုစုရေးဆွဲထားသည့် စီမံချက်နှင့်အညီ စစ်ဆေးရမည်။
- (ဌ) စစ်ဆေးရေးအဖွဲ့သည် စာရင်းစစ်ဆေးခံသူထံ စာရင်းစစ်ဆေးမည့် အကြောင်း နောက်ဆက်တွဲ(က) ပုံစံဖြင့် ကြိုတင်အကြောင်းကြားရမည်။
- (ဍ) စစ်ဆေးရေးအဖွဲ့သည် တာဝန်ပေးအပ်လွှာနှင့်အတူ စာရင်းစစ်ဆေးမည့် စီမံချက်ကို စစ်ဆေးခံသူထံ ပြသရမည်။
- (ဎ) နှောင်းစာရင်းစစ်ဆေးခြင်းကို တာဝန်ပေးသည့် အမိန့်ထုတ်ပြန်သည့်နေ့မှ (၃)လအတွင်း ပြီးစီးအောင်ဆောင်ရွက်ရမည်။ သတ်မှတ်ကာလအတွင်း မပြီးပြတ်နိုင်ပါက ပြီးစီး ရမည့် အချိန်မတိုင်မီ ရုံးချုပ်မှဖြစ်လျှင် (၇) ရက်အတွင်း၊ နယ်မြေရုံးများမှ ဖြစ်လျှင် (၁၄)ရက်အတွင်း တာဝန်ခံညွှန်ကြားရေးမှူးထံ နောက်ဆက်တွဲ (ခ) ပုံစံဖြင့် တင်ပြ ရမည်။

၄။ စစ်ဆေးရေးအဖွဲ့၏ လုပ်ပိုင်ခွင့်များမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်သည်-

- (က) စာရင်းစစ်ဆေးခံသူ၏ ပရဝုဏ်အတွင်းရှိ မည်သည့်နေရာ၊ မည်သည့်ကုန်ပစ္စည်း ကိုမဆို ဖွင့်ဖောက်စစ်ဆေးခြင်း၊ ချိပ်ပိတ်ခြင်းကို ဆောင်ရွက်နိုင်သည်။
- (ခ) စာရင်းစစ်ဆေးခံသူ၏ လုပ်ငန်းလည်ပတ်မှုစနစ်နှင့် စာရင်းအင်းစနစ်တို့ကို ရှင်းပြ ပေးရန် တောင်းဆိုနိုင်သည်။
- (ဂ) စစ်ဆေးခံသူက သတ်မှတ်ကာလအတွင်း ဖြေရှင်းနိုင်ခြင်းမရှိ၍ ကာလတိုးမြှင့် သတ်မှတ် ပေးပါရန် ခိုင်လုံသော အကြောင်းပြချက်ဖြင့် တင်ပြလာပါက (၇)ရက်ထက်မပိုသော ကာလတစ်ရပ် တိုးမြှင့်ပေးနိုင်သည်။
- (ဃ) ကုန်ပစ္စည်းများ တင်သွင်းခြင်း သို့မဟုတ် တင်ပို့ခြင်းနှင့် သက်ဆိုင်သော စာရွက်စာတမ်း များ၊ စာရင်းဇယားများ၊ အီလက်ထရောနစ် မှတ်တမ်းမှတ်ရာ အချက်အလက်များကို တင်ပြပေးရန် စာရင်းစစ်ဆေးခံသူထံမှ တောင်းဆိုနိုင်သည်။
- (င) စာရင်းစစ်ဆေးခံသူထံမှ သတ်မှတ်ရက်အတွင်း ပြန်လည်ဖြေကြားခြင်း မရှိပါက စစ်ဆေးတွေ့ရှိချက်ကို အတည်ပြုနိုင်သည်။
- (စ) စာရင်းစစ်ဆေးခံသူမှ လိုအပ်၍ စာရင်းထပ်မံစစ်ဆေးရန် တောင်းဆိုလာပါက သို့မဟုတ် ခိုင်လုံသော အခြားအကြောင်းပြချက် တစ်စုံတစ်ရာရှိပါက မူလစစ်ဆေးခဲ့သည့် စစ်ဆေးရေး အဖွဲ့အစား အဖွဲ့အသစ်ဖြင့် ထပ်မံစစ်ဆေးနိုင်သည်။

(ဆ) စာရင်းစစ်ဆေးမှုခံယူနေသူနှင့် ဆက်စပ်နေသော အခြားကုမ္ပဏီများကို စာရင်းစစ်ဆေးရန်နှင့် လိုအပ်၍ စာရင်းစစ်အချိန်ကာလ ပြောင်းလဲသတ်မှတ်ခြင်းတို့ကို တင်ပြဆောင်ရွက်နိုင်သည်။

၅။ ကွင်းဆင်းစစ်ဆေးရာတွင် အောက်ပါအချက်များအတိုင်း ဆောင်ရွက်ရမည်-

- (က) အကောက်ခွန်ဆိုင်ရာ နှောင်းစာရင်းစစ်ဆေးခြင်းလုပ်ငန်းများနှင့် စပ်လျဉ်းသည့် စစ်ဆေးမှုဆိုင်ရာ အစီအမံများကို စနစ်တကျရေးဆွဲချမှတ်ခြင်း။
- (ခ) စာရင်းစစ်ဆေးခံသူ၏ လုပ်ငန်းအတွင်း စီမံခန့်ခွဲမှုစနစ်နှင့် စွမ်းဆောင်ရည်ကို တိကျစွာ လေ့လာသုံးသပ် အကဲဖြတ်ခြင်း။
- (ဂ) သတ်မှတ်ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် စာရင်းစစ်လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများနှင့်အညီ စာရင်းစစ်ဆေးခြင်းနှင့် ဆက်စပ်သော ခိုင်လုံသည့်စာရင်းဇယားများ၊ စာရွက်စာတမ်း အထောက်အထားများကို ရယူခြင်း။
- (ဃ) စစ်ဆေးတွေ့ရှိချက်များသည် သတ်မှတ်ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် စံသတ်မှတ်ချက်များနှင့် ကိုက်ညီမှု ရှိ၊ မရှိ ဆိုသည့်အချက်ပေါ် အခြေခံ၍ သဘောထားမှတ်ချက်များ၊ အကဲဖြတ်မှုများနှင့် ကောက်ချက်ချမှုများ ပြုလုပ်ခြင်း။
- (င) စာရင်းစစ်လုပ်ဆောင်မှု မှတ်တမ်းများတွင် စစ်ဆေးသည့်စာရင်း၊ လုပ်ငန်းဆိုင်ရာအချက်အလက်များနှင့် စစ်ဆေးဆောင်ရွက်မှုများကို ပြည့်စုံစွာ မှတ်တမ်းတင်ထားခြင်း။

၆။ အကောက်ခွန်ဆိုင်ရာ နှောင်းစာရင်းစစ်ဆေးခြင်း အစီရင်ခံစာတွင် အောက်ပါအချက်များ ဖော်ပြပါရှိရမည်-

- (က) စာရင်းစစ်ဆေးခြင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်နှင့် စစ်ဆေးဆောင်ရွက်ခဲ့သည့်နယ်ပယ်။
- (ခ) အကောက်ခွန်ဦးစီးဌာန၏ စာရင်းစစ်ဆေးရေး သတ်မှတ်ချက်များနှင့်အညီ စာရင်းစစ်လုပ်ငန်းကို ပြီးမြောက်အောင် ဆောင်ရွက်ခဲ့မှုအခြေအနေ။
- (ဂ) သတ်မှတ်ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် စံနှုန်းများအပေါ် အခြေခံသုံးသပ်ထားသည့် ကိုက်ညီမှုအဆင့်။
- (ဃ) စာရင်းစစ်အဖွဲ့၏ တွေ့ရှိချက်နှင့် သုံးသပ်အကြံပြုချက်များ။

၇။ အစီရင်ခံစာတွင် အထက်အပိုဒ် ၆ အပိုဒ်ခွဲ(ခ) နှင့် (ဂ) တို့နှင့်အညီ ပါဝင်ရမည့်အချက်များ မပါရှိပါက ယင်းအစီရင်ခံစာ၏ စာကိုယ်တွင် အဆိုပါအချက်များ မပါဝင်ခြင်းကြောင့် မည်ကဲ့သို့သော ရလဒ်အကျိုးဆက်များ ဖြစ်ပေါ်နိုင်သည်ကို ရေးသားဖော်ပြရမည်။ စာရင်းစစ်ရလဒ်အစီရင်ခံစာကို နောက်ဆက်တွဲ (ဂ) ဖြင့် ရေးသားဖော်ပြရမည်။

၈။ အစစ်ဆေးခံသူသည် သတ်မှတ်စံနှုန်းများနှင့် ကိုက်ညီခြင်းမရှိပါက အကောက်ခွန်ဦးစီးဌာန၏ စာရင်းစစ်ဆေးရေး သတ်မှတ်ချက်များနှင့်အညီ အစီရင်ခံစာတွင် ပြည့်စုံစွာ ထည့်သွင်းဖော်ပြရမည်။

အခန်း(၃)

စာရင်းစစ်ဆေးခံသူ၏ တာဝန်နှင့် အခွင့်အရေးများ

၉။ စာရင်းစစ်ဆေးခံသူ၏ တာဝန်များမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်သည်-

- (က) မည်သည့်ပုံသဏ္ဍာန်နှင့်မဆို တည်ရှိသည့် ကုန်သွယ်မှုလုပ်ငန်းစဉ်နှင့် ဆက်စပ်နေသော မှတ်တမ်းများ၊ ငွေစာရင်းနှင့် သက်ဆိုင်သည့်စာအုပ်များ၊ မှတ်တမ်းများနှင့် စာရွက်စာတမ်းများကို ခုနစ်နှစ် ထိန်းသိမ်းထားရှိရန်နှင့် ယင်းကာလမတိုင်မီ ကုမ္ပဏီအား ဖျက်သိမ်းမည်ဆိုပါက အစစ်ဆေးခံနိုင်ရန် အကောက်ခွန်ဦးစီးဌာနသို့ (၃)လ ကြိုတင်၍ အကြောင်းကြားရမည်။
- (ခ) နှောင်းစာရင်းစစ်ဆေးရေးလုပ်ငန်းစဉ်များ လွယ်ကူလျင်မြန်စွာ ဆောင်ရွက်နိုင်ရေးအတွက် စစ်ဆေးရေးအဖွဲ့နှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်နိုင်ရန် စာရင်းစစ်ဆေးခံသူမှ တာဝန်ခံကိုယ်စားလှယ်တစ်ဦး ခန့်အပ်ပေးရမည်။
- (ဂ) စစ်ဆေးရေးအဖွဲ့ကို ပရဂျက်အတွင်းသို့ ဝင်ရောက်ခွင့်ပြုရမည်။
- (ဃ) အထက်အပိုဒ်ခွဲငယ် (က) ပါ မှတ်တမ်းမှတ်ရာများကို စစ်ဆေးရေးအဖွဲ့က တောင်းခံလာပါက တင်ပြပေးရန်နှင့် မိတ္တူကူးယူခွင့်ပြုခြင်းတို့ကို ဆောင်ရွက်ပေးရမည်။
- (င) ပရဂျက်အတွင်းရှိ မည်သည့်နေရာ၊ မည်သည့်ကုန်ပစ္စည်းကိုမဆို စစ်ဆေးရေးအဖွဲ့က ဖွင့်ဖောက်စစ်ဆေးခြင်း၊ ချိပ်ပိတ်ခြင်း၊ နမူနာအဖြစ်ယူဆောင်ခြင်းကို ခွင့်ပြုရမည်။ လိုအပ်သည့် စစ်ဆေးရေးဆိုင်ရာကိစ္စရပ်များကို ကူညီဆောင်ရွက်ပေးရမည်။
- (စ) နှောင်းစာရင်းစစ်ဆေးခြင်း အစီရင်ခံစာအရ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်က ချမှတ်သည့် ဆုံးဖြတ်ချက်များကို လိုက်နာရမည်။
- (ဆ) အကောက်ခွန်ဆိုင်ရာ နှောင်းစာရင်းစစ်ဆေးခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်းသည့် လုပ်ဆောင်ချက်များကို မည်သည့်နည်းနှင့်မျှ နှောင့်ယှက်ဟန့်တားခြင်းမပြုဘဲ လက်ခံဆောင်ရွက်ရမည်။
- (ဇ) အကောက်ခွန်ဆိုင်ရာ နှောင်းစာရင်းစစ်ဆေးမှုတွေ့ရှိချက်များကို လက်ခံပြီး အတည်ပြုခြင်း သို့မဟုတ် ရှင်းလင်းဖြေကြားခြင်းပြုရမည်။
- (ဈ) စာရင်းစစ်ဆေးခံသူမှ စစ်ဆေးရေးအဖွဲ့၏ စစ်ဆေးတွေ့ရှိချက်အပေါ်သဘောတူလက်ခံလျှင် ဖြစ်စေ၊ ငြင်းဆိုရန်အကြောင်းရှိလျှင်ဖြစ်စေ ကျိုးကြောင်းခိုင်လုံစွာ ဖော်ပြ၍ (၇)ရက်အတွင်း ပြန်ကြားပေးရမည်။

၁၀။ စာရင်းစစ်ဆေးခံသူ၏ အခွင့်အရေးများမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်သည်-

- (က) စစ်ဆေးရေးအဖွဲ့အား တာဝန်ပေးအပ်ထားသည့် အမိန့်စာကို တောင်းခံနိုင်သည်။
- (ခ) စစ်ဆေးရေးအဖွဲ့ဝင်များ ကုမ္ပဏီသို့ လာရောက်စစ်ဆေးချိန်တွင် ယင်းတို့၏သက်သေခံကတ်ကို တောင်းခံကြည့်ရှုနိုင်သည်။
- (ဂ) စာရင်းစစ်ဆေးတွေ့ရှိချက်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ မရှင်းလင်းသည့်အချက်များကို မေးမြန်းနိုင်သည်။
- (ဃ) သတ်မှတ်ရက်အတွင်း စစ်ဆေးတွေ့ရှိချက်အား သဘောတူလက်ခံခြင်း သို့မဟုတ် ပြန်လည်ဖြေရှင်းခြင်း မပြုနိုင်ပါက ကာလတိုးမြှင့်ပေးရန် စစ်ဆေးရေးအဖွဲ့ထံ တောင်းဆိုနိုင်သည်။

အခန်း (၄)

စာရင်းစစ်ဆေးခြင်း

၁၁။ အကောက်ခွန်ဆိုင်ရာ နှောင်းစာရင်းစစ်ဆေးခြင်းလုပ်ငန်းစဉ်ကို အောက်ဖော်ပြပါ အဆင့် (၃)ဆင့်ဖြင့် ဆောင်ရွက်မည်-

- (က) ပထမအဆင့်အနေဖြင့် စာရင်းစစ်ဆေးခံမည့် ကုမ္ပဏီ၊ လူပုဂ္ဂိုလ်၊ ကုန်ပစ္စည်း၊ ကုန်သွယ်မှု စာရွက်စာတမ်း မှတ်တမ်းမှတ်ရာများကို စိစစ်ရွေးချယ်ခြင်း။
- (ခ) ဒုတိယအဆင့်အနေဖြင့် ကြိုတင်စာရင်း စစ်တမ်းကောက်ယူခြင်း၊ ပဏာမစာရင်းစစ်ဆေးခြင်း၊ ပရဂျက်အတွင်းသို့ ဝင်ရောက်စစ်ဆေးခြင်း အပါအဝင် မြေပြင်စာရင်းစစ်ဆေးခြင်း၊ ဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုစနစ်များအား စစ်ဆေးခြင်း၊ ရရှိသည့် ရလဒ်များအပေါ် ပြန်လည်သုံးသပ်ခြင်းနှင့် အပြီးသတ် အစီရင်ခံစာရေးသားတင်ပြခြင်း။
- (ဂ) တတိယအဆင့်အနေဖြင့် စာရင်းစစ်ဆေးခြင်း လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုအပေါ် ဌာနအတွင်း အကဲဖြတ်ဆန်းစစ်ခြင်းနှင့် အစစ်ဆေးခံမည့်သူမှ ဆက်လက်လုပ်ဆောင်ရမည့် လုပ်ငန်းစဉ်များကို လိုက်နာဆောင်ရွက်မှု ရှိ၊ မရှိ စောင့်ကြည့်ခြင်း။

၁၂။ သတင်းစုဆောင်းတည်ဆောက်ရာတွင် အကောက်ခွန်ဆိုင်ရာ နှောင်းစာရင်းစစ်ဆေးခြင်းကို ထိရောက်စွာ လုပ်ဆောင်နိုင်ရန် အောက်ဖော်ပြပါအတိုင်း သတင်းစုဆောင်းတည်ဆောက်ရမည်-

- (က) အကောက်ခွန်ရုံးတွင်း၊ ရုံးပြင် သတင်းလမ်းကြောင်းများကို တည်ဆောက်ခြင်း။
- (ခ) စုဆောင်းရမည့် သတင်းအချက်အလက်များ။
- (ဂ) သတင်းအခြေအမြစ်များမှ သတင်းရယူခြင်း။
- (ဃ) သတင်းအချက်အလက်များအား ထိန်းချုပ်ခြင်း။

၁၃။ ဆုံးရှုံးမှုဖြစ်နိုင်ခြေအလားအလာပေါ်မူတည်၍ စာရင်းစစ်ဆေးခံသူကို ရွေးချယ်ရာတွင် အောက်ပါ အချက်များအပေါ် အခြေခံ၍ရွေးချယ်မည်-

- (က) စာရင်းစစ်ဆေးခံသူ၏ အချက်အလက်မှတ်တမ်းဇယား { နောက်ဆက်တွဲ (ဃ) }
- (ခ) လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှု အချက်အလက်မှတ်တမ်းဇယား { နောက်ဆက်တွဲ (င) }
- (ဂ) ပေးဆောင်ခဲ့သည့် အကောက်ခွန်နှင့် အခြားအခွန်အခများ။
- (ဃ) တင်သွင်းခဲ့သည့် အကောက်ခွန်တန်ဖိုးပမာဏ။
- (င) အကောက်ခွန်နှုန်းမြင့်မားသည့် ကုန်ပစ္စည်းများ။
- (စ) တန်ဖိုးကြေးညာမှု အနေအထား။
- (ဆ) ပင်ရင်းနိုင်ငံ၊ ထုတ်လုပ်သည့်နိုင်ငံ။
- (ဇ) ကုန်ပစ္စည်း၏ သဘောသဘာဝ။
- (ဈ) ထူးခြားသည့်အခြေအနေ၊ သတင်းအချက်အလက်တို့အပေါ်မူတည်၍စာရင်းစစ်ဆေးခြင်း။
- (ည) အခြားသော ဆုံးရှုံးမှုဖြစ်နိုင်ခြေ အလားအလာညွှန်းကိန်းများ။

၁၄။ စာရင်းစစ်ဆေးရေးနည်းလမ်းများ ရယူရာတွင် အခြေခံအချက်အလက်များ ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာရာမှ ရရှိလာသည့် တွေ့ရှိချက်များကိုစုစည်း၍ စိစစ်သုံးသပ်ပြီးနောက် စာရင်းစစ်ဆေးမည့်နည်းလမ်း နှင့် စာရင်းစစ်ဆေးရမည့် အချက်အလက်များကို သတ်မှတ်ရမည်။ စာရင်းစစ်အဖွဲ့သည် ဘဏ္ဍာရေး ရှင်းတမ်းပါ ဖော်ပြချက်များနှင့်အညီ စစ်ဆေးရေး ရည်မှန်းချက်များ ပြည့်မြောက်စေရေးအတွက် အောက်ပါစစ်ဆေးရေး နည်းလမ်းများအနက် သင့်လျော်သည့် နည်းလမ်းကို ရွေးချယ်ရမည်-

- (က) မျက်မြင်ကြည့်ရှုစစ်ဆေးခြင်း (Physical Examination)
- (ခ) အတည်ပြုချက်ရယူစစ်ဆေးခြင်း (Confirmation)
- (ဂ) တိုက်ဆိုင်စစ်ဆေးခြင်း (Vouching)
- (ဃ) ပြန်လည်တွက်ချက်စစ်ဆေးခြင်း (Recomputing)
- (င) ခြေရာကောက်စစ်ဆေးခြင်း (Tracing)
- (စ) အကြမ်းအားဖြင့် လွှမ်းခြုံကြည့်ရှုစစ်ဆေးခြင်း (Scanning)
- (ဆ) မေးမြန်းစုံစမ်းသည့်နည်းဖြင့်စစ်ဆေးခြင်း (Enquiring)
- (ဇ) စောင့်ကြည့်လေ့လာသည့်နည်းဖြင့်စစ်ဆေးခြင်း (Observing)
- (ဈ) ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာစိစစ်သည့်နည်းဖြင့်စစ်ဆေးခြင်း (Analysing)
- (ည) ကိုက်ညီချက်ပြုလုပ်ကြည့်ခြင်းနည်းဖြင့်စစ်ဆေးခြင်း (Reconciling)
- (ဋ) ဖြစ်စဉ်နှင့်လုပ်ငန်းစဉ်ပြပုံရေးဆွဲစိစစ်ခြင်း (Flow Charting)

၁၅။ အကောက်ခွန်ဆိုင်ရာ နှောင်းစာရင်းစစ်ဆေးခြင်းပြုလုပ်ရာတွင် အောက်ပါအချက်များကို အဓိကထား၍ ထုတ်ကုန်ကြေညာလွှာနှင့် သွင်းကုန်ကြေညာလွှာကို စိစစ်မည်ဖြစ်သည်-

- (က) အခွန်ကိုအခြေခံသော ဆက်နွယ်သည့်အရာများ။
- (ခ) အကောက်ခွန်နှုန်းကို အခြေခံသော ဆက်နွယ်သည့်အရာများ။
- (ဂ) အခွန်ငွေပမာဏနှင့် ဆက်နွယ်သည့်အရာများ။
- (ဃ) အခြားသော အချက်များ။

၁၆။ အကောက်ခွန်ဆိုင်ရာ နှောင်းစာရင်းစစ်ဆေးခြင်းပြုလုပ်ရာတွင် စာရင်းစစ်ဆေးခံသူနှင့် ပတ်သက်သော အောက်ပါလုပ်ငန်းနှင့် နေရာများကို စစ်ဆေးရမည်-

- (က) ကုန်တင်သွင်းခြင်းလုပ်ငန်း။
- (ခ) ကုန်တင်ပို့ခြင်းလုပ်ငန်း။
- (ဂ) အကောက်ခွန်ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်း။
- (ဃ) သယ်ယူပို့ဆောင်ခြင်းလုပ်ငန်း။
- (င) အခွန်ဆောင်ရမည့် ပစ္စည်းထုတ်လုပ်ခြင်းလုပ်ငန်း။

- (စ) ကုန်ပစ္စည်းယာယီထားသိုသည့်နေရာ။
- (ဆ) အာမခံဖြင့်ထားသိုသည့်နေရာ။
- (ဇ) အာမခံကုန်လှောင်ရုံဖြင့် ထားသိုသည့်နေရာ။
- (ဈ) အခွန်ဆောင်ရမည့် ပစ္စည်းထားသိုသည့်နေရာ။

၁၇။ ကွင်းဆင်းစစ်ဆေးရာတွင် အောက်ပါကိစ္စရပ်များကို အဓိကထား၍ စစ်ဆေးရမည်-

- (က) လုပ်ငန်းအတွင်းစီမံခန့်ခွဲခြင်း။
- (ခ) လုပ်ငန်းလည်ပတ်မှုစနစ်။
- (ဂ) စာရွက်စာတမ်းသွားလာမှုစနစ်။
- (ဃ) ကုန်ပစ္စည်းရွှေ့ပြောင်းမှုစနစ်။
- (င) ဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုစနစ်များ။
- (စ) ဘဏ္ဍာရေးရှင်းတမ်းများ စစ်ဆေးခြင်းနှင့် စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းလိုက်နာမှု စစ်ဆေးခြင်း။
- (ဆ) စစ်ဆေးရမည့်စာအုပ်များ၊ မှတ်တမ်းများနှင့် စာရွက်စာတမ်းများ။
- (ဇ) တတိယအဖွဲ့အစည်းများကို စာရင်းစစ်ခြင်း။

၁၈။ စာရင်းစစ်ဆေးရေးအဖွဲ့သည် မူလမျှော်မှန်းထားသည့် မသမာမှုအများဆုံး ပြုလုပ်နိုင်ခြေ ရှိသည့် နယ်ပယ်၊ ဖြစ်ရပ်၊ စာရင်းဇယား ကွာခြားချက်များနှင့် စစ်ဆေးတွေ့ရှိချက်များကို ပြန်လည် သုံးသပ်အကဲဖြတ်မှု ထပ်မံလုပ်ဆောင်ရမည်။

အခန်း(၅)
အထွေထွေ

၁၉။ အခွန်ငွေလျော့နည်း ပေးဆောင်ထားကြောင်း စစ်ဆေးတွေ့ရှိပါက ပင်လယ်ကြောင်း အကောက်ခွန် အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၃၉ အရ အကောက်ခွန် စည်းကြပ်သည့်နေ့မှ ခုနစ်နှစ်အတွင်း ထိုလျော့နည်းငွေကို ပြန်လည်ပေးသွင်းရန် အကောက်ခွန်ဦးစီးဌာနက တောင်းဆိုလျှင် စစ်ဆေးခံသူမှ ပြန်လည်ပေးသွင်း ရမည်။

၂၀။ အခွန်ငွေကို မှားယွင်း၍ ပိုမိုပေးဆောင်ထားကြောင်း စစ်ဆေးတွေ့ရှိပါက ပင်လယ်ကြောင်း အကောက်ခွန်အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၄၀ အရ အဆိုပါ အကောက်ခွန်ပေးသွင်းသည့်နေ့မှ တစ်နှစ်အတွင်း ထိုပိုမို ပေးဆောင်ထားငွေကို အစစ်ဆေးခံသူမှ တောင်းခံလာပါက အကောက်ခွန်ဦးစီးဌာနမှ ပြန်လည် ပေးအမ်းရမည်။

၂၁။ အကောက်ခွန်ဆိုင်ရာ နှောင်းစာရင်းစစ်ဆေးရေးအဖွဲ့က ချမှတ်သည့် အမိန့်တစ်စုံတစ်ရာ သို့မဟုတ် ဆုံးဖြတ်ချက်တစ်စုံတစ်ရာသည် နစ်နာစေသည်ဟု ထင်မြင်သူ မည်သူမဆို အဆိုပါအမိန့် သို့မဟုတ် ဆုံးဖြတ်ချက်ကို ချမှတ်သည့်နေ့မှ တစ်လအတွင်း ပင်လယ်ကြောင်းအကောက်ခွန်အက်

ဥပဒေပုဒ်မ ၁၈၈ အရ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်ထံ အယူခံဝင်ရောက်နိုင်သည်။ အယူခံဝင်ရောက်သူ သည် ကျသင့်အခွန်အခများကို ပေးဆောင်ထားပြီးဖြစ်ရမည်။

၂၂။ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်သည် ညွှန်ကြားရေးမှူးများ၊ သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းဒေသကြီး၊ ပြည်နယ်၊ ခရိုင်၊ မြို့နယ်၊ အကောက်ခွန်ဦးစီးဌာန စာရင်းစစ်တာဝန်ခံ၊ ကုမ္ပဏီ သို့မဟုတ် အခြားအေဂျင်စီက သတင်းပေးမှု၊ တောင်းဆိုမှုတို့အပေါ် အခြေခံ၍ အရေးပေါ် စာရင်းစစ်ဆေးခြင်းကို ဆောင်ရွက်စေနိုင် သည်။

(ကျော်ဝင်း)
ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး

စာအမှတ်၊ စဘ/ဘဏ္ဍာ-၂/၁/၂၉၅(၂၃၆/၂၀၁၇)
ရက်စွဲ၊ ၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၁၇ ရက်

ဖြန့်ဝေခြင်း

- နိုင်ငံတော်သမ္မတရုံး
- ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့ရုံး
- ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်ရုံး
- ပြည်သူ့လွှတ်တော်ရုံး
- အမျိုးသားလွှတ်တော်ရုံး
- ပြည်ထောင်စုတရားလွှတ်တော်ချုပ်
- နိုင်ငံတော်ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေဆိုင်ရာခုံရုံး
- ပြည်ထောင်စုရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်ရုံး
- ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးဌာနအားလုံး
- ပြည်ထောင်စုရှေ့နေချုပ်ရုံး
- ပြည်ထောင်စုစာရင်းစစ်ချုပ်ရုံး
- ပြည်ထောင်စုရာထူးဝန်အဖွဲ့ရုံး
- မြန်မာနိုင်ငံတော်ဗဟိုဘဏ်
- နေပြည်တော်ကောင်စီ
- တိုင်းဒေသကြီးသို့မဟုတ်ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့ရုံးများအားလုံး
- အဂတိလိုက်စားမှုတိုက်ဖျက်ရေးကော်မရှင်ရုံး
- မြန်မာနိုင်ငံအမျိုးသားလူ့အခွင့်အရေးကော်မရှင်ရုံး
- စီမံကိန်းနှင့်ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာနရှိ ဌာနအဖွဲ့အစည်းများအားလုံး

ပုံနှိပ်ရေးနှင့်ထုတ်ဝေရေးဦးစီးဌာနသို့ မြန်မာနိုင်ငံပြန်တမ်းတွင် ထည့်သွင်းကြော်ငြာပေးပါရန်
မေတ္တာရပ်ခံချက်ဖြင့် ပေးပို့ပါသည်။

ဤဝန်ကြီးရုံး၊ ဌာနခွဲများအားလုံး

အမိန့်အရ

(ထွန်းထွန်းနိုင်)
အမြဲတမ်းအတွင်းဝန်

